

1. "Иван Вазов"
2. "Съюз"
3. М

на Зам.председателя на КНС и гл.директор на Народния театър "Иван Вазов" с Владимир Петрович Трякин, завеждащ въпросите, свързани с България в Министерството на културата на СССР, състояла се на 9 юни 1974 г. от 12.30 до 13.30 часа в кабинета на Ал.Гетман в хотел "Севастопол".

ПРИСЪСТВУВАЩИ: Александър Гетман, Владимир Трякин, Филип Филипов, Кръстьо Мирски, Александър Григоров, Дамян Бърняков.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН — Др.Трякин получихме телекс от българското посолство в Москва, че предварителната група от страна на националния театър "Иван Вазов", която трябва да подпише договор с МКХАТ за предстоящото ни гостуване в Москва, трябва да пристигне там между 4 и 7 юни. Ние не сме в състояние да спазим този срок поради следните причини:

- Петият национален преглед на българската драма и театър все още продължава, и на 9 и 10 юни, т.е. днес и утре се провеждат заключителните обсъждания;

- До този момент Народният театър "Иван Вазов" беше зает с подготовката на премиерата на съвременната българска пиеса "Тази малка земя" от Георги Джагаров, с която постановка той се яви и на Петия национален преглед на българската драма и театър;

- На 11 и 12 юни и на 17 и 18 юни на Народният театър му предстои да извърши турне из страната.

Предвид всички тези мероприятия групата не беше в състояние да замине за Москва в определения от съветската страна срок.

Обръщаме се към Вас с молба, ако имате възможност да предадете на др.Попов или на др.Воронков, че предварителната група, която трябва да сключи договор с МКХАТ, в състав: Александър Гетман, нар. арт.проф.Филип Филипов — герой на социалистическия труд, художникът Кирил Неделчев и зав.техническата част Александър Панков, са в със-

тояние да заминат за Москва и да преговарят със съветската страна след 25 юни 1974 г. Предварителната група на МКАТ се състоеше от двама души, но въпросите, които има да решава нашата авангардна група са по-сложни, защото ние идваме с 3 пиеси, постановката на др. Филипов е по-масова, с по-сложен декор и се налага едно по-прецизно оглеждане на сцената и техническите условия. Командировките на тази група - хотел, дневни и пътни са за сметка на българската страна.

ВТОРИЯТ ВЪПРОС е свързан с датата на първото представление в Москва на Народният театър "Иван Вазов.

Датите, които се предлагат за другите театри - са Варненския, Русенския, централния куклен - не са проблем и ще бъдат реализирани.

Датата която се предлага Националният театър "Иван Вазов" за първо представление на 9 септември 1974 г. не може да бъде реализирана по следните причини:

- др. Филип Филипов отговаря пред Политбюро на нашата партия за правителствения концерт в чест на 9 септември и 30-годишнината на нашата социалистическа революция

- др. Любомир Кабакчиев, който играе главната роля в "Почивка в Арко Ирис" участва също в правителствения концерт.

Ето защо ние излизаме пред Вас със следното предложение. Декрете на спектаклите на Народния театър да тръгнат навреме със собствени коли. За дата на първия спектакъл на Народния театър ние предлагаме 14 септември 1974 г. - събота.

ТРЕТИЯТ ВЪПРОС е свързан с включването на едно допълнително заглавие в гастролния репертоар на Народния театър "Иван Вазов", което ние бихме възпрепятствани да Ви съобщим предварително, поради

редива причини, и което се изясни едва вчера, когато го съгласувахме с др. Тодор Живков. Става дума за пиесата на известния български поет и драматург Георги Джагаров на съвременна тема, със заглавие "Тази малка земя" в постановка на засл. артист Енчо Халачев. В указанията, които бяха дадени от ЦК на БКП на ръководството на Народния театър се каза, че не е удобно в годината на Петия национален преглед на българската драма Народния театър да не гостува в Съветския съюз с нито една съвременна българска пиеса, оставаше да се уточни с коя - и вчера вече заглавието на "Тази малка земя" е фиксирано. Днес в. "Работническо дело" публикува интервюто на зам. началника на Управление "Театри" при Министерството на културата на СССР др. Давидов, който дава най-висока оценка за пиесата и спектакъла "Тази малка земя" на сцената на Народния театър. Така, че ние вече разполагаме с първия съветски отзив за нашата постановка. (Ал. Гетман прочита от "Работническо дело" откъса за "Тази малка земя" от интервюто на Давидов и дава вестника на Вл. П. Трякин)

И така в репертоара, с който ще гостуваме в Москва и който е съгласуван вече с др. Тодор Живков влизат:

1. Класическата българска комедия "Свекърва" от Антон Страшимиров, спектакъл награден с Димитровска награда, и високо оценен от театралната критика на Братислава, Лайпциг, Берлин, Белград. Постановката е дело на нар. арт. проф. д-р Кръстьо Мирски.

2. Българската революционна класическа пиеса "Почивка в Арко Ирис" от Димитър Димов, спектакълът също е награден с Димитровска награда и високо оценен от театралната критика на ГДР, въпреки предварителните съмнения в нейния успех на германска сцена. Спектакълът е дело на нар. арт. проф. Филип Филипов и кореспондира по темата си с нашата съвременност, с интернационалната борба на Съветския съюз в Испания.

3. Съвременна българска пиеса "Тази малка земя" беше утвърдена едва снощи, постановката е дело на засл.арт.Енчо Халачев.

По този начин Народният театър "Иван Вазов" ще се представи пред съветската публика със сюжети от три епохи в произведения на трима големи български автори и с богата и разнообразна палитра от актьорски индивидуалности. Освен това чрез тези три постановки ние ще представим трима от режисьорите на националния театър - нар.арт. герой на социалистическия труд проф.Филип Филипов, нар.арт.проф.д-Кръстьо Мирски и засл.арт.Енчо Халачев, а чрез тях ще представим облика на режисурата в българския театър, която следва и развива школата на Станиславски.

Тези три заглавия вече са съгласувани с КМК и ЦК, и лично с др.Тодор Живков, който каза, че с тези три пиеси дава открит лист на Народния театър "Иван Вазов" от Москва до Ню-Йорк (смях)

ЧЕТВЪРТИЯТ ПРОБЛЕМ е свързан с количеството на състава, който ще гостува в Москва. Така че този проблем носи и материален характер. При положение, че Народният театър заминува за Москва с 3 постановки, той увеличава състава на трупата с още 15 души плюс 4 души за преводаческата уредба, ако се наложи да я носим от България. Освен това трупата ще се съпровожда от 2 души преводачи, които ще осъществяват синхронния превод по време на спектаклите и от още няколко души журналисти и кореспонденти. Трупата на театъра ще трябва да замине в състав 196 души. Съгласно договора, разходите на всички които надхвърлят плана за реципрочна размяна, като пътни, дневни и хотел ще бъдат за наша сметка. От Вас ние искаме само осигуряването на места в хотела за тях.

ПЕТИЯТ ВЪПРОС, който е свързан с това, в кои градове на Съветския съюз ще гостува Народният театър "Иван Вазов" ние предос-

тавяме за решение на съветската страна и нямаме претенции освен изясняването на свързаните с него време за пътуване от едно място на друго, вид транспорт и сценични условия. Но всички тези въпроси ще бъдат изяснени на място в Москва от авангардната група на театъра.

ШЕСТИЯТ ВЪПРОС е свързан с преводаческите уредби. В България съветските театри играят спокойно на руски и това не затруднява публиката. Но българският език не се разбира от съветската публика и ние имаме указанията да играем със синхронен превод, транслиран по симултантна уредба. Ние вече имаме подобен опит със синхронен превод на наши спектакли в ГДР. Преводачка на немски беше Барбара Молер, която е актриса и по мнението на немските другари в сравнение с гостуванията на други чужди театри, преводът по време на нашите спектакли е бил идеален. Ние даже смятаме, че на превода се дължи голяма част от художественото въздействие на спектакъла. Ние вече подготвяме с двама преводачи - Барбара Молер и аташа Барская, синхронното излъчване на превода, те наблюдават спектаклите, за да могат да се включат в техния ритъм и в смисловите акценти на текста. Въпросът, който отправяме към Вас е, разполагате ли Вие с апаратура за синхронен превод или ще се наложи ние да я вземем със себе си.

В заключение искам още веднъж да обобщя възловите въпроси:

1. РЕПЕРТОАРЪТ на НАРОДНИЯ театър да се състои от 3 ПИЕСИ.
2. Съставът на гостуващата трупа да бъде 196 ДУШИ.
3. Първото представление да се състои на 14 септември 1974

ГОДИНА I

ОБРЪЩАМЕ се към вас с голямата молба като към българофил с общи усилия да преодоляваме трудностите във връзка с представянето на бълг. театрална култура и на НАРОДНИЯ ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ" в СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ. Ние вече имаме голям опит с дните на съветската култура и знаем, че те се оценяват най-високо по сравнение с проведените другаде празници. ЕТО ЗАЩО НИЕ ИСКАМЕ 9 освен да се представим

на високо художествено равнище в Москва и да спечелим и съревнованието с дните на Румъния, Полша, Чехия и др., проведени у Вас.

ВЛАДИМИР ТРЯКИН . Вие знаете, че у нас, в Съветския съюз се отдава голямо значение на дните на българската култура. С голямо желание, не само Министерството на културата на РСФСР, но и всички министерства на съюзните републики се заеха с организирането на дните на българската култура. В репертоара на редица централни театри са включени за поставяне български пиеси - като например Театърът на съветската армия. За съжаление ние бяхме поставени в доста сложна обстановка, защото не получихме никакви нови български пиеси, но се надяваме, че ако все пак допълнително ни изпратите някои нови творби, ще успеем все още да ги включим в репертоарите на театрите.

Сега преминавам към проблемите, свързани с гостуването на Народния театър "Иван Вазов".

1. Смятам, че във връзка със срока за пристигане на авангардната група за след 25 юни, от наша страна няма да има възражения. Единственото ни желание за по-ранно идване се дължи на стремежа по-бързо да се договорим по организационните въпроси.

2. Във връзка с датата 14 септември, на която Вие искате да бъде първият спектакъл. Официалното провеждане на дните на българската култура е от 8 до 12 септември. След това ще има още мероприятия, но официалната част завършва на 12 септември. Желателно е Народният театър "Иван Вазов" да не излиза извън тези рамки и най-късно на 11 септември трябва да се състои неговата премиера. 14 септември е извън границите на прегледа, защото на 12 ще се състои заключителния концерт на дните на българската култура. Но ако Вие държите на датата 14 септември, вероятно могат да се преразгледат и сроковете и датата на концерта.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Другарю Филипов, кога ще се състои пра-

вителиственият концерт?

ФИЛИП ФИЛИПОВ. Това още никой не може да каже. Но при всички случаи той няма да бъде на 9, а на 7 или 8 септември. При това положение на 10 септември вече ще мога да летя, а може ли на 12 септември с "Арко Ирис" да се закрият дните на българската култура? Кои са участващите, предвидени в концерта на 12 септември.

ВЛАДИМИР ТРЯКИН. Трудно ми е да отговоря на този въпрос. По всяка вероятност концертът ще бъде сборен - и от Ваши, и от наши изпълнители.

ФИЛИП ФИЛИПОВ. Тогава можем да направим спектакъла на "Арко Ирис" на 11 септември - сряда.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Можем да се спрем на две възможности: или на 11 септември да е първото представление на Народния театър, а на 12 да е заключителния концерт, или на 12 - с "Арко Ирис" да се закрият дните на българската култура. Смятате ли, др.Трякин, че това е възможно? По мое мнение, е по-лесно да се закрие с вече готов спектакъл, отколкото да се готви концерт.

ВЛАДИМИР ТРЯКИН. Този въпрос е във Ваша власт и може да се реши от КИК и организационния комитет на дните.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Въпросите, които поставяме пред Вас са следните:

1. Авангардната група да замине след 25 юни - вече го обсъдихме.
2. Първият спектакъл на Народния театър да бъде най-рано на ~~11~~ или 12 септември.
3. В репертоара да влезе още една съвременна пиеса.
4. Решаваме, че най-разумното е да гостуваме в Москва плюс още един град.
5. Бройките на хората.

ВЛАДИМИР ТРЯКИН. МХАТ гостува в България в състав от 80 души

Нов договор след това не е подписван и тази година планът още не е съгласуван. Аз ще докладвам Вашето желание на др. Попов и още утре ще проверя в Министерството на културата на СССР как точно стои въпроса за броя на хората. Що се отнася до това в кои градове, освен Москва, да гостува Народният театър - ние смятаме, че е излишно да претоварваме и усложняваме програмата му. Предлагаме Ви най-много още в град, освен Москва - Ленинград или Минск, ще решим допълнително. Що се отнася до преводаческата уредба - смятам, че няма да ви подведем. Ние имаме в това отношение доста голям опит. Сатиричният театър от София игра също със синхронен превод в Москва и използва за целта наша апаратура. Може би действително ще е по-добре ако преводачите са ваши - предполагам, че ние няма да имаме възражения в случая,

КРЪСТЬО МИРСКИ. Не знам дали тук е мястото да поставя още един въпрос във връзка с гостуването ни в Москва. Струва ми се, че "Свекърва" ще звучи по-добре в стария салон на МХАТ.

ВЛАДИМИР ТРЯКИН. Ще възникне трудността да се пренася преводаческата апаратура от едно място на друго. Но щом се върна в Москва ще поставя и този въпрос. Искам да поставя пред Вас въпроса за рекламните материали за Вашето гостуване, които ще бъдат използвани включително и от пресата. Най-добре е да ги изпратите лично до мен.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Др. Бърняков отбележете си да изпратим на др. Трякин:

- а) снимки
- б) афиши
- в) плакати
- г) листовки
- д) анотации на пиесите
- е) програми
- ж) отзиви в българския печат

- з) отзиви от чуждия печат
- и) сведения за режисьорите и водещите артисти
- к) творчески-портрети биографии
- л) интервюта

ВЛАДИМИР ТРЯКИН. Ние предвиждаме освен това фотоизложба за развитието на българския театър, която ще се експонира във фойето на зданието, в което ще играе Народния театър. Ще Ви моля и за материали за нея.

~~ВЛАДИМИР ТРЯКИН. Др. Петрова запитайте си + изпратете за~~
~~изложбата, програмата, списък на донор и т.н.~~

ВЛАДИМИР ТРЯКИН. Възможно ли е да получа пиесата "Тази малка земя"?

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. За съжаление не разполагаме със сценичния вариант на Народния театър преписан в чист вид, но ще Ви я изпратим в най-скоро време.

Адресът на Владимир Петрович Трякин е: Москва - ц
Министерство култури СССР, ул.Куйбышева д.10, тел.298-86-14
(служебен)

А.Каракостова

А. Каракостова